
МОВА МЕДІА

УДК 007:304:070

DOI 10.32840/cru2219-8741/2023.4(56).14

Г. І. Гецько

кандидат філологічних наук
доцент кафедри журналістики
e-mail: annagecko21@gmail.com, ORCID: 0000-0002-7684-4790
Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»
вул. Університетська, 14, м. Ужгород, Україна, 88000

Л. М. Русинко-Бомбик

кандидат філологічних наук
доцент кафедри журналістики
e-mail: bombyk_luba@ukr.net, ORCID: 0000-0002-0634-9217
Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»
вул. Університетська, 14, м. Ужгород, Україна, 88000

МЕДІА ТА МОВНА ПОЛІТИКА В УКРАЇНІ: ВПЛИВ МОВНИХ ЗАКОНІВ НА МЕДІАПРОСТІР

Мета дослідження. Мета наукової розвідки – виявити та проаналізувати вплив мовних законів на сучасний медіапростір в Україні.

Методологія дослідження. У статті використано такі методи дослідження: опис, аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, прогнозування. Метод опису залучено для висвітлення мовної політики України з детальною характеристикою важливості мовної політики для держави. Методи аналізу та синтезу застосовані під час розгляду та дослідження статей мовних законів з метою виявлення їх впливу на вітчизняний медіапростір. Метод порівняння використано для зіставлення мовної картини до початку внесення поправок до мовних законів чи їх створення та після. Методом узагальнення послуговувалися на завершальному етапі дослідження при формулюванні самостійних висновків. Метод прогнозування дозволив виявити перспективи дослідження та розвитку мовної політики України, її вплив на медіапростір. Також у дослідженні було задіяно метод контент-аналізу, за допомогою якого ознайомлювалися з інформацією в засобах масової інформації щодо мовної політики України. Це дозволило виявити ставлення представників засобів масової комунікації до мовного законодавства та їх спрямованість на дотримання/недотримання мовного законодавства.

Результати. Визначено, що мовна політика завжди була тим питанням, що потребувало особливого розгляду. Водночас у 2022–2023 рр. в Україні вносили правки до Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» та прийнято Закон «Про медіа». Встановлено, що прийняті зміни до законодавчих актів передовсім сприяють розвитку державної мови та зменшують відсоток функціонування інших мов, при цьому функціонування мови окупанта унеможливується.

Новизна. У роботі досліджено вплив мовних законів 2022–2023 рр. на медіапростір України в аспекті розуміння мовної політики.

Практичне значення. Ця стаття має практичне значення щодо вдосконалення законодавства, яке впливає на різні аспекти медіапростору у вимірі мовної політики.

Ключові слова: закони України, засоби масової інформації, засоби масової комунікації, медіапростір, мовна політика України.

I. Вступ

Питання мовної політики завжди було актуальним для нашої держави. Цьому сприяла низка факторів: політичні та євроінтеграційні процеси, сусідство з різними країнами, наявність корінного

народу та різних етнічних груп. Усе це вплинуло на те, що мова стала предметом обговорення в різних сферах життя українського суспільства. Проте тривалий період у нашій державі мовним питанням не приділяли належної уваги, тож конфлікти, які виникали на мовному ґрунті, розглядали лише як такі, що мають локальне значення.

Але з початком повномасштабного вторгнення мовне питання стало одним із ключових у нашій державі. Мову почали розглядати як фактор самоідентифікації та національної приналежності, як прояв власних поглядів та позицій. Нарешті значну увагу було спрямовано на вдосконалення мовного законодавства, яке б мало врегулювати різні проблемні ситуації, що пов'язані з використанням державної мови та мов національних меншин.

Актуальність дослідження зумовлена тим, що після 24 лютого 2022 р. в Україні гостро постало питання про необхідність змін у мовній політиці. Як наслідок, було прийнято ряд законів та внесено правки до чинних законів, що мало вплив на медіапростір. А вже до початку повномасштабної російсько-української війни у вітчизняному медіапросторі значну частку становили російські та російськомовні продукти. Зокрема, в онлайн-ових медіа функціонувало багато видань та ресурсів, які подавали інформацію виключно російською мовою. Тому внесення змін до мовного законодавства, що вплинуло б на медіапростір, було неминучим і правильним рішенням.

Дослідження пов'язане з визначенням впливу мовного законодавства на функціонування українських медіа. Ця стаття має практичне значення щодо вдосконалення законодавства, яке впливає на різні аспекти медіапростору у вимірі мовної політики.

Питання впливу мовних законів на медіапростір України досліджували такі вітчизняні вчені, як Б. Ажнюк [1], Ю. Городніченко [4], К. Двірна [5], Ю. Копистинська [9], Ю. Макарець [10], В. Прища [11]. Науковці переконують, що зміни в мовному законодавстві є вкрай необхідними, адже саме через медіа транслюється першочергово ставлення українських громадян до ситуації в нашій державі. Відповідно, використання в інформаційному просторі мови ворога та обмежене застосування державної мови є недоцільним рішенням. Дослідник В. Прищак у публікації «Як війна вплинула на ставлення до української мови» зауважує, що громадяни України вважають, що мовна політика повинна бути більш жорсткою та спрямованою на розвиток державної мови [11]. Тому громадяни постійно надсилають мовному омбудсмену інформацію про порушення певними медіа мовного законодавства.

II. Постановка завдання та методи дослідження

Мета наукової розвідки – виявити та проаналізувати вплив мовних законів на сучасний медіапростір в Україні. Відповідно до мети дослідження було визначено такі його завдання: описати вплив мовної політики на медіапростір; проаналізувати правки до Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»; розглянути новели Закону України «Про медіа»; визначити вплив мовної політики на медіапростір та перспективи розвитку медіа.

У ході дослідження використано такі методи: опис, аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, прогнозування. Метод опису залучено для висвітлення мовної політики України з детальною характеристикою важливості мовної політики для держави. Методи аналізу та синтезу застосовані під час розгляду та дослідження статей мовних законів з метою виявлення їх впливу на вітчизняний медіапростір. Метод порівняння використано для зіставлення мовної картини до початку внесення поправок до мовних законів чи їх створення та після. Методом узагальнення послуговувалися на завершальному етапі нашого дослідження при формулюванні самостійних висновків. Метод прогнозування дозволив виявити перспективи дослідження та розвитку мовної політики України, її вплив на медіапростір. Також у нашому дослідженні було задіяно метод контент-аналізу, за допомогою якого ознайомлювалися з інформацією в засобах масової інформації щодо мовної політики України. Це дозволило виявити ставлення представників засобів масової комунікації до мовного законодавства та їх спрямованість на дотримання /недотримання мовного законодавства.

III. Результати

Мовна політика впливає на суспільство та на громадян, зокрема, це сприяє формуванню в населення національної свідомості й зарахування себе до певного народу [2; 10, с. 54].

Варто зауважити, що мовна політика має значний вплив на медіапростір. Так, мова, яка функціонує в засобах масової комунікації, традиційно співвідноситься в населення з тією мовою, якою здебільшого користуються громадяни держави. Тож нерідко, якщо людина бачить в електронних виданнях англійську мову, то вона й сприймає англійську мову як основну для комунікації, відповідно, якщо має знання цієї мови, то здійснює спілкування саме нею [4, с. 50].

Щодо мовної політики в Україні, то після 24 лютого 2022 р. вона, безперечно, зазнала суттєвих змін. Після початку повномасштабного вторгнення мовна політика зосередилася на розвитку української мови та виключенні російської мови з усіх сфер життя. Першочергово це вплинуло на медіапростір, оскільки засоби масової комунікації стали для багатьох українців єдиним джерелом отримання інформації про поточні події. Тому й потрібно було внести зміни до законів, які стосуються державної мови, а також розробити нові законопроекти, які б унормували мовну ситуацію в медіа [11].

Зокрема, 12 січня 2023 р. було прийнято поправки до Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» [12]. Відповідно до змін, рекламні оголошення, які стосуються продажу медичних та лікарських засобів, повинні створюватися лише українською мовою. Це дозволяє стверджувати, що нині просування певної продукції в медіапросторі чи послуг повинні відбуватися виключно державною мовою. Це сприятиме тому, що покупці та замовники будуть більше користуватися товарами чи послугами тих компаній, які презентують свою продукцію українською мовою та підтримують мовну політику України.

Варто відзначити, що цей закон має також конкретні вимоги щодо функціонування засобів масової комунікації та засобів масової інформації в мережі Інтернет. Зокрема, інтернет-ресурси повинні вести стартову сторінку виключно державною мовою: «Комп'ютерна програма з користувацьким інтерфейсом, що реалізується в Україні, повинна мати користувацький інтерфейс державною мовою та/або англійською мовою, або іншими офіційними мовами Європейського Союзу» [12]. Відповідно, електронні медіа мають повідомляти всю важливу інформацію, особливо ту, яка має суспільне значення, лише українською мовою [3].

Ця правка спрямована на такі аспекти. Передусім, це забезпечить збільшення присутності українськомовних засобів масової комунікації у віртуальному просторі; надасть змогу виданням, які підтримують українську державність та дотримуються чинних мовних законів, продовжувати свою діяльність та розширювати цільову аудиторію. Натомість засоби масової інформації зі стартовою російськомовною сторінкою будуть вважатися такими, що не дотримуються законів та, можливо, підтримують ворога, як наслідок, не можуть надалі функціонувати [6, с. 19].

Також це сприятиме зменшенню обсягу мови ворога у віртуальному просторі. Зокрема, до 24 лютого 2022 р. багато онлайн-сервісів мали не лише стартову сторінку російською мовою, але й інші розділи сайту. Це впливало на те, що люди, які не володіли чи принципово не хотіли читати російською, не могли скористатися товарами чи послугами цієї компанії, або ж вважали, що вона функціонує на території іншої держави [9, с. 67].

Крім того, це може допомогти зміцнити статус української мови як державної. Особливо у випадку, якщо людина є активним користувачем віртуального простору чи соціальних мереж. Українськомовні головні сторінки улюблених сервісів чи сайтів сприятимуть усвідомленню розуміння щодо вільного спілкування рідною мовою в українському медіапросторі. Це полегшуватиме комунікацію між аудиторією й медіа, а також унеможливить виникнення конфліктних ситуацій чи непорозумінь на мовному ґрунті [5, с. 36].

Варто зауважити, що така стартова сторінка повинна завантажуватися за замовчуванням, тобто обов'язково лише українською мовою. Однак ця норма не стосується тих сайтів, які публікують інформацію кримськотатарською, англійською чи іншими мовами Європейського Союзу, мовами корінних народів України.

Якщо в медіа поширюється інформація про якийсь товар, то інтерфейс такої продукції теж має бути лише українською. Зокрема, це стосується листівок та інструкцій, які супроводжують цей товар. Тобто фактично в медіапросторі стане неможливо поширити інформацію про продукцію чи послуги, якщо вони не мають українського опису чи перекладу. Таке унормування вплине на те, яку продукцію засоби масової інформації будуть допускати до рекламування [1, с. 69].

На нашу думку, варто акцентувати на ще одному законодавчому документі – Законі України «Про медіа», що набув чинності 31 березня 2023 р. У ньому чітко унормоване питання функціонування українських медіа та мовної політики в Україні [7]. Відповідно до Закону, якщо ведучі, учасники, гості програми використовують у спілкуванні під час ефіру українську мову чи її синхронний переклад, то така програма є українськомовною: «Програма вважається виконаною державною мовою, якщо виступи (репліки) ведучих (дикторів) програми, осіб, які беруть участь у програмі, виконані, перекладені із застосуванням синхронного або послідовного перекладу, дубльовані, озвучені (з урахуванням вимог цього Закону) українською мовою» [13]. Цей пункт є досить вагомим, оскільки відтепер використання синхронного перекладу дозволяє вважати передачу українськомовною, що дозволяє залучати до програми гостей та ведучих, які не володіють українською мовою.

Також, згідно із цим Законом, до 17 липня 2024 р. можна використовувати в програмах, які йдуть у режимі реального часу, недержавну мову. Проте така стаття застосовується лише до гостей програми, але не до ведучих. Ведучі ж повинні спілкуватися виключно українською мовою. Тобто нині в медіаефірах ведучі мають вільно володіти державною мовою та спілкуватися лише нею, водночас учасники програми можуть розмовляти й іншою мовою, що може бути обумовлено їх національністю, стилем життям, складнощами у вивченні української мови.

Але до 17 липня 2024 р. гості також повинні перейти на державну мову, а ведучі та диктори мають уже володіти нею. Вплив на медіапростір тут полягатиме в тому, що учасниками програм стануть лише люди, які володіють українською мовою. Варто зазначити, що таке рішення є правильним, оскільки учасник проекту повинен уміти донести аудиторії свою думку та чітко передати свій настрій [7].

Закон «Про медіа» також включає норми, які стосуються художніх фільмів. Зокрема, допускається, щоб частка матеріалу у фільмі, який поданий недержавною мовою, складала не більше 10% від усього обсягу реплік акторів протягом всього фільму. При цьому іншомовні репліки повинні бути перекладені та субтитровані недержавною мовою.

Варто зауважити, що для фільмів та програм частка показу матеріалів українською мовою має становити не менше 75% від загального ефірного часу: «При обчисленні частки програм, у тому числі фільмів, виконаних державною мовою, враховується загальна тривалість програм, у тому числі фільмів (крім рекламної інформації, пісень та музичних кліпів) або їх частин, створених, дубльованих або озвучених державною мовою, які телемовник чи радіомовник поширював упродовж тижня у проміжки часу» [13]. Проте з 1 січня 2024 р. цей показник зросте до 90%. Можна спрогнозувати, що буде якісний дубляж чи озвучування програм та проєктів, що раніше транслювалися іноземною мовою. Також буде більше вітчизняних програм, що стимулюватиме розвиток кіновиробництва й позитивно вплине на продакшн, журналістику, медіа загалом. До того ж саме населення буде зацікавлене в пізнанні рідної мови [13].

Варто зауважити, що держава й надалі працює над удосконаленням мовної політики в Україні. Нині у Верховній Раді та у її комітетах відбуваються активні обговорення щодо надання особливого статусу англійській мові. Це не означає, що англійська мова буде в усіх сферах життя й матиме перевагу щодо української, а лише дозволить ширше її використання. Це сприятиме полегшенню вивченню мови міжнародного спілкування та дозволить нашій державі швидше інтегруватися до європейського простору.

Хочемо наголосити, не менш важливим є те, що правильна державна мовна політика в медіа першочергово має враховувати можливості її дотримання. Варто розуміти, що не всі ресурси можуть легко й швидко перейти на українську мову, що зумовлено також технічними можливостями. Однак законодавчі акти, прийняті на державному рівні, це враховують. Медіа мають достатньо часу, щоб втілити законодавчі зміни та уникнути порушення мовного законодавства.

Дотримання норм мовних законів буде складним для тих засобів масової комунікації, які переважно зорієнтовані на іноземну аудиторію, оскільки транслювання переважно українськомовного контенту означатиме втрату частини користувачів чи глядачів. Покарання за недотримання статей мовних законів є таким: сплата штрафу чи тимчасове блокування роботи). Тому для деяких медіа це не матиме значного впливу на їхню репутацію.

IV. Висновки

Проведене наукове дослідження дало змогу виявити основні аспекти впливу державної мовної політики на функціонування українських медіа.

У процесі роботи описано вплив мовної політики на медіапростір в Україні. З'ясовано, що через засоби масової інформації за допомогою державної мовної політики здійснюється вплив на формування громадської думки щодо утвердження й розвитку української мови. Саме медіа допомагають стверджувати національну мовну концепцію, яка сприяє національній ідентичності та самоідентифікації. Тому вкрай важливо впроваджувати в медіаматеріалах різні аспекти мовної політики, що спрямовані на підвищення її вагомості в суспільстві, визначенням актуальних проблем мовної політики України та з'ясуванням основних причин недотримання мовних законів українськими медіа.

Список використаної літератури

1. Ажнюк Б. Українська мова і українська держава. *Вісник НАН України*. 2023. Вип. 1. С. 68–72.
2. Боротьба в інформаційній та культурній царині: що думають українці про державну мовну політику та пропаганду та тлі агресії Росії. *Детектор медіа*. 2022. URL: <https://detector.media/infospace/article/199769/2022-06-02-borotba-v-informatsiyniy-ta-kulturniy-tsaryni-shcho-dumayut-ukraintsi-pro-derzhavnu-movnu-polityku-ta-propagandu-ta-tli-agresii-rosii/> (дата звернення: 30.09.2023).
3. В Україні почнуть штрафувати за відсутність україномовної версії сайтів та інтерфейсу. URL: <https://life.pravda.com.ua/society/2022/07/16/249578/> (дата звернення: 29.09.2023).
4. Городніченко Ю. Відбудова України: принципи та політика. Київ : Вокс Україна, 2022. 508 с.
5. Двірна К. Мовний фронт боротьби в умовах російсько-української війни (2014–2022 роки). *Українська мова вчора, сьогодні, завтра в Україні і світі*. 2022. Вип. 1. С. 36–50.
6. Доценко О. Мовна політика України: погляд зсередини. *Лінгвістика*. 2020. Вип. 2. С. 19–23.
7. Закон України «Про медіа», який посилить позиції української мови у цій сфері. URL: <https://nova-ombudsman.gov.ua/news/31-berezniya-2023-roku-nabyraie-chynnosti-zakon-ukrainy-pro-media-iakyi-posilyt-pozytzii-ukrainskoi-movny-u-tsii-sferi> (дата звернення: 29.09.2023).
8. Зеленський пропонує Раді закріпити статус англійської, як однієї з мов міжнародного спілкування в Україні. URL: <https://susilne.media/517179-zelenskij-proponue-radi-zakripiti-status-anglijskoi-ak-odniei-z-mov-miznarodnogo-spilkuвання-v-ukraini/> (дата звернення: 29.09.2023).
9. Копистинська І. Мовні покручі всеукраїнських ЗМІ у період російського вторгнення. *Український Інформаційний Простір*. 2022. Вип. 10. С. 66–84.

10. Макарець Ю. Державна мовна політика незалежної України. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія*. 2019. № 40. Т. 1. С. 53–58.
11. Прищак В. Як війна вплинула на ставлення до української мови. *ГЛАВКоМ*. 2022. URL: <https://glavcom.ua/country/incidents/yak-viyna-vlinula-na-stavlennya-do-ukrajinskoji-movi-doslidzhennya-832891.html> (дата звернення: 29.09.2022).
12. Про забезпечення функціонування української мови як державної: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text> (дата звернення: 29.09.2023).
13. Про медіа: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#Text> (дата звернення: 29.09.2023).

References

1. Azhniuk B. (2023). *Ukrainska mova i ukrainska derzhava* [The Ukrainian language and the Ukrainian state]. *Visnyk NAN Ukrainy*, 1, 68–72 [in Ukrainian].
2. Borotba v informatsiinii ta kulturnii tsaryni: shcho dumaiut ukraintsi pro derzhavnu movnu polityku ta propahandu ta tli ahresii Rosii [Struggle in the information and cultural sphere: what Ukrainians think about the state language policy and propaganda and the background of Russian aggression]. (2002). *Detector Media*. Retrieved from <https://detector.media/infospace/article/199769/2022-06-02-borotba-v-informatsiyniy-ta-kulturniy-tsaryni-shcho-dumaiut-ukraintsi-pro-derzhavnu-movnu-polityku-ta-propagandu-ta-tli-agresii-rosii/> [in Ukrainian].
3. V Ukraini pochnut shtrafuvaty za vidsutnist ukrainomovnoi versii saitiv ta interfeisu [Fines will be imposed in Ukraine for the lack of a Ukrainian-language version of websites and interfaces]. Retrieved from <https://life.pravda.com.ua/society/2022/07/16/249578/> [in Ukrainian].
4. Horodnichenko, Yu. (2022). *Vidbudova Ukrainy: pryntsyipy ta polityka* [Reconstruction of Ukraine: principles and politics]. Kyiv: Vox Ukraine [in Ukrainian].
5. Dvirna, K. (2022). *Movnyi front borotby v umovakh rosiisko-ukrainskoi viiny (2014–2022 roky)* [The linguistic front of struggle in the conditions of the Russian-Ukrainian war (2014–2022)]. *Ukrayins'ka mova vchora, s'ohodni, zavtra v Ukraini i sviti*, 1, 36–50 [in Ukrainian].
6. Dotsenko, O. (2020). *Movna polityka Ukrainy: pohliad zseredyny* [Language policy of Ukraine: an inside view]. *Linhvistyka*, 2, 19–23 [in Ukrainian].
7. *Zakon Ukrainy «Pro media», yakyi posylytpozytsii ukrainskoi movy u tsii sferi* [The Law of Ukraine «On Media», which will strengthen the position of the Ukrainian language in this area]. Retrieved from <https://mova-ombudsman.gov.ua/news/31-bereznia-2023-roku-nabyraie-chynnosti-zakon-ukrainy-pro-media-iakyi-posylyt-pozytsii-ukrainskoi-movy-u-tsii-sferi> [in Ukrainian].
8. *Zelenskyi proponuie Radi zakripyty status anhliiskoi, yak odniei z mov mizhnarodnoho spilkuvannia v Ukraini* [Zelenskiy proposes to the Council to consolidate the status of English as one of the languages of international communication in Ukraine]. Retrieved from <https://suspilne.media/517179-zelenskiy-proponue-radi-zakripyty-status-anglijskoi-ak-odniei-z-mov-mizhnarodnoho-spilkuvannia-v-ukraini/> [in Ukrainian].
9. *Kopystynska, I. (2022). Movni pokruchi vseukrainskykh ZMI u period rosiiskoho vtorhnennia* [Language changes of all-Ukrainian mass media during the period of the Russian invasion]. *Ukrayins'kyi Informatsiynyy Prostir*, 10, 66–84 [in Ukrainian].
10. *Makarets, Yu. (2019). Derzhavna movna polityka nezaleznoi Ukrainy* [State language policy of independent Ukraine]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Serii: Filohiia*, 40, 1, 53–58 [in Ukrainian].
11. *Pryshchak, V. (2002). Yak viina vplynula na stavlennia do ukrainskoi movy* [How the war affected the attitude to the Ukrainian language]. *GLAVKoM*. Retrieved from <https://glavcom.ua/country/incidents/yak-viyna-vlinula-na-stavlennya-do-ukrajinskoji-movi-doslidzhennya-832891.html> [in Ukrainian].
12. *Pro zabezpechennia funktsionuvannia ukrainskoi movy yak derzhavnoi* [On ensuring the functioning of the Ukrainian language as a state language]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text> [in Ukrainian].
13. *Pro media* [About the media]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#Text> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 15.11.2023.

Received 15.11.2023.

Hetsko H., Rusynko-Bombyk L. Media and Language Policy in Ukraine: Impact of Language Laws on the Media Space

The aim of the study. *The purpose of the research is to identify and analyze the impact of language laws on the contemporary media space in Ukraine.*

Research methodology. *The following research methods are used in the article: description, analysis, synthesis, comparison, generalization, forecasting. The method of description is used to highlight the language policy of Ukraine with a detailed description of the importance of language policy*

for the state. Methods of analysis and synthesis, which are applied during the review and research of articles of language laws in order to identify their impact on the domestic media space. A comparison method that was used to compare the language picture before and after language laws were amended or created. The method of generalization was used at the final stage of our research when formulating independent conclusions. The forecasting method made it possible to identify the prospects for research and development of the language policy of Ukraine, its influence on the media space. Also, in our research, the method of content analysis was used, with the help of which we familiarized ourselves with the information in the mass media regarding the language policy of Ukraine. This made it possible to reveal the attitude of representatives of the mass communication media to language legislation and their focus on compliance / non-compliance with language legislation.

The results. It was determined that language policy has always been an issue that needed special consideration. At the same time, in 2022–2023, amendments were made to the Law of Ukraine «On Ensuring the Functioning of the Ukrainian Language as a State Language» and the Law «On Media» was adopted. It was established that the adopted amendments to the legislative acts primarily contribute to the development of the state language and reduce the percentage of the functioning of other languages, while the functioning of the language of the occupier is made impossible.

Novelty. The paper examines the impact of the language laws of 2022–2023 on the media space of Ukraine in the aspect of understanding language policy.

Practical significance. This article has practical significance regarding the improvement of legislation that affects various aspects of the media space in terms of language policy.

Key words: laws of Ukraine, mass media, mass communication media, media space, language policy of Ukraine.

Getsko G., Rusynko-Bombyk L. Medialna i językowa polityka w Ukrainie: wpływ praw językowych na przestrzeń medialną

Cel badania. Celem wywiadu naukowego jest ujawnienie i analiza wpływu praw językowych na współczesną przestrzeń medialną w Ukrainie.

Metodologia Badań. W niniejszym artykule zastosowano następujące metody badawcze: opis, analizę, syntezę, porównanie, uogólnienie, prognozowanie. Metoda opisu służy do podkreślenia polityki językowej Ukrainy ze szczegółową charakterystyką ważności polityki językowej dla państwa. Metody analizy i syntezy stosowano podczas przeglądu i badania artykułów ustaw językowych w celu identyfikacji ich wpływu na krajową przestrzeń medialną. Metoda porównawcza stosowana była do porównania obrazu języka przed i po zmianie lub stworzeniu przepisów językowych. Metodę uogólnienia wykorzystano na końcowym etapie badań przy formułowaniu niezależnych wniosków. Metoda prognostyczna pozwoliła zidentyfikować perspektywy badań i rozwoju polityki językowej Ukrainy, a także jej wpływ na przestrzeń medialną. W naszym badaniu także wykorzystano metodę analizy treści, za pomocą której zapoznaliśmy się z informacjami przekazywanymi w środkach masowego przekazu na temat polityki językowej Ukrainy. Pozwoliło to ukazać stosunek przedstawicieli środków masowego przekazu do legislacji językowej i ich skupienie na przestrzeganiu/niestosowaniu się do legislacji językowej.

Wyniki. Ustalono, że polityka językowa zawsze była kwestią wymagającą szczególnego rozważenia. Jednocześnie w latach 2022–2023 wprowadzono nowelizację ustawy Ukrainy «O zapewnieniu funkcjonowania języka ukraińskiego jako języka państwowego» oraz przyjęto ustawę «O mediach». Ustalono, że przyjęte zmiany aktów prawnych przyczyniają się przede wszystkim do rozwoju języka państwowego i zmniejszają procent funkcjonowania innych języków, przy jednoczesnym uniemożliwieniu funkcjonowania języka okupanta.

Nowość. W artykule zbadano wpływ ustaw językowych z lat 2022–2023 na przestrzeń medialną Ukrainy w aspekcie rozumienia polityki językowej.

Znaczenie praktyczne. Artykuł ma znaczenie praktyczne w zakresie doskonalenia legislacji wpływającej na różne aspekty przestrzeni medialnej w zakresie polityki językowej.

Słowa kluczowe: prawo Ukrainy, środki masowego przekazu, środki masowej komunikacji, przestrzeń medialna, polityka językowa Ukrainy.